

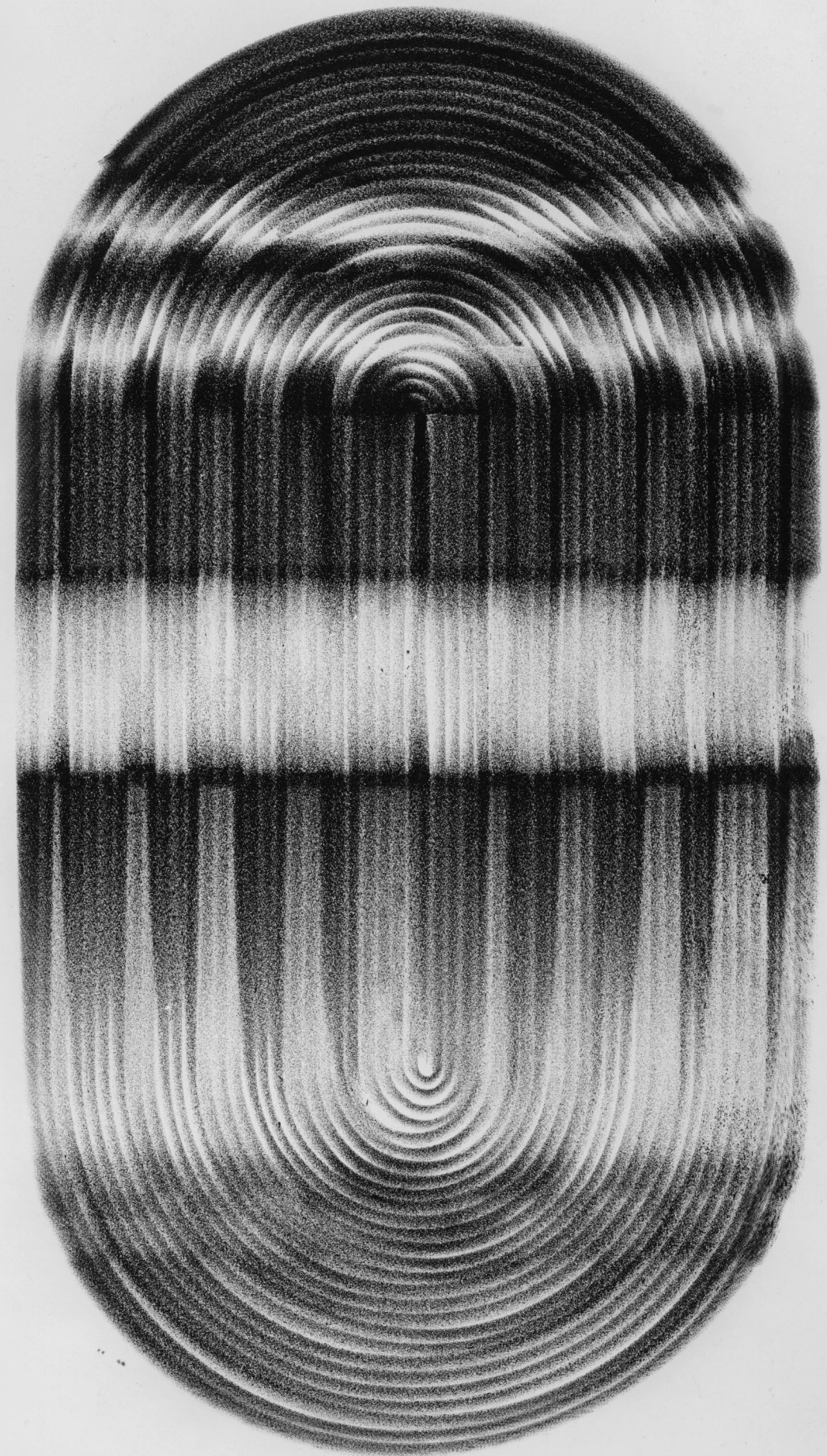
Oživené formy

Městská galerie Týn nad Vltavou
Dům U Zlatého slunce
Náměstí Míru 37
Otevřeno: út – ne / 13 – 17h

Eliška Čabalová

Vernisáž 15. I. 18h
16. I. – 21. II. 2016

Kurátor: Petra Herotová

Jméno Eliška Čabalová je nesmazatelně spjata s fenoménem kniha a ušlechtilým řemeslem jejího vázání. Autorka se během své praxe vypracovala mezi špičky svého oboru, což dosvědčuje řada obdržovaných ocenění. Paní Čabalová však není jen řemeslnice: knihvazačka. Její pracovitě ruce, a především houževnatá osobnost, mají daleko širší záběr. Věnuje se také grafickému a obalovému designu, digitální grafice a manipulované fotografii. Své znalosti a zkušenosti využívá i na poli pedagogickém, v současnosti jako vedoucí Ateliéru obalový a knižní design Fakulty umění Ostravské univerzity (od r. 2007).

Do svých 36 let byla textilní výtvarnicí. Pracovala s tapiserií. Svůj zájem poté směřovala ke knižní vazbě a autorské knize, kde však svoji předchozí zkušenost uplatnila v přístupu k materiálu. Od sedmdesátých let byla v úzkém kontaktu s významným uměleckým knihařem Jindřichem Svobodou z Brna. Pro knižní vazby začala používat kromě tradiční kůže také ručně čerpaný autorský papír, v němž objevila velký potenciál pro moderní knihu. V práci s tímto materiálem patří vedle J. H. Kocmana a Jana Činčery k nejoriginálnějším tvůrcům. Výborné zkušenosti nabyla také v kaligrafii. Jejím učitelem nebyl nikdo jiný než grafik, ilustrátor a typograf Jiří Šindler z Brna, který kaligrafii perfektně ovládal.

Dokonale zvládnutou techniku knižní vazby a citlivost k papíru jako autonomnímu médiu spojuje v poslední době s myšlenkovým konceptem, který dílo posouvá do oblasti volného uměleckého projevu. Výstava Oživené formy je ukázkou tohoto přístupu. Koncepce instalace v Týně nad Vltavou volně navazuje na knižní instalaci Vyhynulé formy (2005). Umělkyně tehdy vycházela ze své osobní skepse nad budoucností knihy samotné. Knižní objekty byly technologicky přesně vytvořené makety knih a mapovaly vývoj knihy od svitkové formy přes bohaté středověké a renesanční období až po nejnovější knižní technologie rukodělné vazby knih. Od roku 2010 některé formy parafrázuje na základě vizuální podobnosti, slovní hříčky nebo obsahu do nových objektů, ke kterým přistupuje jako k sochám. Pojítkem mezi původním projektem a současnou výstavou je důsledné použití stejné knihařské vazební technologie. Jednotlivé exponáty jsou na rozdíl od původní knižní řady, jež používala papír, kůži, lepenku, plátno a nitě, až na výjimky realizované pouze z papíru a šicího materiálu s využitím optického efektu technologie zlacené ořízky. ✦

Petra Herotová